ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ФАХОВИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ РІК ЗАСНУВАННЯ - 1966

Відділення менеджменту та маркетингу

ЦК менеджменту та маркетингу

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	**ВК 5** **Підприємництво та бізнес-культура** **Entrepreneurship and Business Culture**
Рівень фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D3 «Менеджмент» D5 «Маркетинг» D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Менеджмент та підприємництво Маркетинг Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр	I
Курс	1 (на базі повної загальної середньої освіти) 2 (на базі базової середньої освіти)
Анотація курсу	*Метою дисципліни* є формування системи базових знань щодо сутності підприємництва як особливого виду діяльності; сучасних організаційно-правових форм господарювання; особливостей організації та оподаткування підприємницької діяльності в Україні; етичних аспектів ведення бізнесу, особливостей формування бізнес-культури на підприємстві та засобів досягнення підприємницького успіху. *Основні завдання* дисципліни є ознайомлення студентів з основами організації підприємницької діяльності, розкриття механізму створення власної справи, процесів функціонування, інфраструктурного обслуговування і забезпечення підприємницької діяльності, формування системи знань із етичних норм, властивих підприємцю. *Предметом дисципліни* є вивчення та дослідження закономірностей організації та розвитку підприємницької діяльності, законів та принципів функціонування підприємств, ролі підприємництва у розвитку економічно-соціального, науково-технічного та інноваційного розвитку країни, певного стилю і типу поведінки, що визначає бізнес-культуру підприємства.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=94#section-4
Мова викладання	українська
Лектор курсу	викладач, спеціаліст вищої категорії Цибань Анжела Олександрівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті

	E-mail: angelitka.z@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітньо-професійна програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/opp_mened25.pdf http://csbc.edu.ua/documents/otdel/opp_mened26.pdf http://csbc.edu.ua/documents/otdel/mark25.pdf http://csbc.edu.ua/documents/otdel/mark26.pdf http://csbc.edu.ua/documents/otdel/fmb_f25.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. Здатність проводити економічні розрахунки. Здатність виявляти вплив чинників маркетингового середовища на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів. Здатність проводити моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства та врахування його результатів при прийнятті маркетингових рішень. Здатність до використання знань фундаментальних розділів математики при розв'язуванні задач економічного змісту. Розуміння принципів організації фінансових відносин. Здатність здійснювати оцінку фінансового стану суб'єкта господарювання та визначати фактори впливу на результати його діяльності.
Перелік програмних результатів навчання	Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. Демонструвати навички самостійної роботи, критики і самокритики, відкритості до нових знань. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності. Здійснювати аналіз ринку, конкурентів і споживачів для прийняття управлінських рішень. Здатність застосовувати математичні методи та інструменти для аналізу, моделювання й обґрунтування управлінських та економічних рішень. Збирати й аналізувати необхідну інформацію, обчислювати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі

	використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію. Проявляти ініціативу та підприємливість для досягнення професійної мети. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. Здійснювати аналіз фінансових показників діяльності суб'єкта господарювання та узагальнювати отримані результати.
	Опис дисципліни
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6 Кількість лекційних годин – 30 Кількість практичних занять – 30 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 120 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Вербальні методи (лекція, пояснення, дискусія, бесіда); наочні методи (демонстрування презентацій); практичні методи (розв'язування задач); робота з навчально-методичною літературою (тезування, анотування, доповіді тощо);); інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах, робота в парах, мозковий штурм, ситуаційний аналіз, майстер-класи); методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (формування пізнавальних інтересів студента, навмисна помилка); самонавчання через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle та використання рекомендованої літератури; методи самоконтролю.
	Зміст дисципліни
Тема 1. Сутність підприємництва та його роль у суспільстві	Виникнення та еволюція поняття підприємництва. Трактування поняття «підприємництво» різними вченими. Сутність та роль підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності. Об'єкти підприємницької діяльності. Функції підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Роль підприємництва в ринковій економіці. Подібність та відмінність бізнесу та підприємництва.
Тема 2. Зовнішнє середовище підприємницької діяльності	Передумови підприємництва та елементи підприємницького середовища. Сприятливе та несприятливе підприємницьке середовище. Фактори, що впливають на розвиток та функціонування підприємництва. Елементи підприємницького середовища. Зовнішнє середовище підприємницької діяльності. Внутрішнє середовище підприємницької діяльності. Інфраструктура підприємництва. Види інфраструктури**.** Фінансово-кредитна інфраструктура. Організаційно-технічна інфраструктура. Інформаційно-аналітична інфраструктура. Об'єкти інфраструктури

	підтримки малого і середнього підприємництва. Правова база підприємництва. Підприємницьке законодавство.
Тема 3. Види підприємницької діяльності	Класифікаційні ознаки видів підприємництва. Загальна типологія підприємницької діяльності у сфері виробництва: традиційна (класична) підприємницька діяльність; інноваційна підприємницька діяльність; традиційне (класичне) підприємництво з частковою інновацією. Комерційне підприємництво, зміст та його категорії суб'єктів. Фінансове підприємництво та його форми. Суб'єкти підприємництва фінансового спрямування: банки; інвестиційні компанії та інвестиційні фонди, фондові біржі. Високотехнологічне підприємництво. Страхування як форма фінансово-кредитного підприємництва. Характеристика підприємництва в різних сферах.
Тема 4. Організаційні форми підприємництва	Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Вибір організаційно-правової форми підприємництва. Одноосібне володіння. Переваги одноосібного володіння. Недоліки одноосібного володіння. Види господарських товариств. Учасники господарського товариства. Статутний капітал товариства. Переваги партнерств (персональних товариств). Особливості акціонерних товариств. Переваги акціонерних товариств. Недоліки акціонерних товариств. Права акціонерів. Дивідендна політика. Типи акціонерних товариств.
Тема 5. Технологія створення (заснування) підприємства (власної справи).	Технологія підприємницької діяльності: основні етапи. Принципи створення власної справи. Проблеми та методи пошуку підприємницької ідеї. Законодавча база України для заснування нових підприємств. Обґрунтування та формування цілей підприємництва. Засновницькі документи (статут, установчий договір) та їх підготовка, вимоги до змісту документів про заснування. Державна реєстрація підприємства. Порядок і умови реєстрації нового підприємства, система реєстрації новоствореного підприємства. Порядок державної реєстрації фізичної особи-підприємця. Порядок державної реєстрації юридичної особи. Ліцензування підприємницької діяльності. Основні види підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню в Україні. Шляхи припинення підприємницької діяльності.
Тема 6. Вибір оптимальної форми оподаткування бізнесу	Податкова система. Види податків і обов’язкових зборів. Загальнодержавні податки. Місцеві податки. Місцеві збори. Спрощена система оподаткування суб’єктів господарювання. Групи платників податків та особливості їх оподаткування. Облік доходів ФОП. Недоліки спрощеної системи оподаткування. Загальна система оподаткування. Реєстрація осіб як платників ПДВ. Єдиний соціальний внесок. Особливості вибору форми оподаткування. Особливості організації

	бухгалтерської звітності у процесі здійснення підприємницької діяльності.
Тема 7. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності	Сутність та значення бізнес-планування. Бізнес-план у ринковій системі господарювання. Мета бізнес-плану. Типові помилки при складанні бізнес-плану. Види бізнес-планів та їх структура. Бізнес-план діючого підприємства. Бізнес-план нового підприємства. Структура бізнес-плану, орієнтованого на залучення інвестицій. Особливості та технологія формування бізнес-плану. Розробка бізнес-плану.
Тема 8. Підприємницький ризик	Сутність підприємницького ризику. Фактори виникнення ризику. Функції підприємницького ризику. Класифікація та джерела підприємницького ризику. Методи оцінювання підприємницького ризику. Стратегія управління ризиком. Шляхи та методи зниження ризику у підприємницькій діяльності. Страхування підприємницької діяльності.
Тема 9. Договірні взаємовідносини і партнерські зв‘язки у підприємництві.	Підприємницькі договори (контракти, угоди). Умови дійсності договору. Типова схема основних партнерських зв'язків підприємця. Структуризація і порядок укладання договорів. Класифікація підприємницьких договорів за сферами діяльності. Формування умов договору підприємцем. Типовий міст. Специфічні загальні умови договору. Формування можливих конкурентних умов договору. Договори за державним замовленням. Партнерські зв'язки: сутність та організаційно-правова форма. Підприємницькі дії щодо реалізації проектів. Напрямки і форми співробітництва партнерів.
Тема 10. Сутність і значення бізнес-культури	Походження та поняття бізнес-культури. Поняття бізнес-культури, організаційної культури, корпоративної культури. Функції бізнес-культури. Формування культури підприємства. Елементи культури підприємницької діяльності. Структура бізнес-культури. Зовнішні атрибути корпоративної культури. Фактори, які впливають на формування корпоративної культури. Креативний менеджмент і корпоративна культура як модель інноваційного розвитку організацій. Бізнес-дизайн та його значення для підвищення бізнес-культури підприємства. Способи зміцнення корпоративної культури.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об’єктивних причин студент може отримати індивідуальний графік навчання за погодженням із керівником курсу, завідувачем ЦК та завідувачем відділення.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Підсумковий контроль	Диференційний залік у кінці семестру за результатами поточної успішності (у формі підсумкового модульного контролю)

Система оцінювання

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль** та **семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбуватися у формі диференційного заліку (у формі підсумкового модульного контролю)

Розрахунок підсумкової оцінки

Для предметів із заліком: Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (**S**). Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить **1**.

Формула: O=S×1

Види навчальної роботи	**Загальна кількість балів**
Усні відповіді (2 х 5 балів)	10
Самостійні роботи (2 х 5 балів)	10
Тестові завдання (6 х 5 балів)	30
Модульні контрольні роботи (2 х 10 балів)	20
Індивідуальна самостійна робота (розрахункова робота)	15
Індивідуальна самостійна робота (онлайн-курси на платформах Prometheus або EdEra)	15
Разом	**100**

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної роботи

Критерії оцінювання усних відповідей:

5 балів – студент демонструє відмінний рівень знань, ґрунтовно й послідовно розкриває запитання, вільно володіє економічною термінологією та навчальним матеріалом на рівні лекцій, підручників та додаткових джерел, демонструє здатність до аналізу, порівняння, узагальнення, виклад матеріалу логічний і системний, висновки повні, аргументовані та свідчать про глибоке розуміння теми.

4 бали – студент демонструє високий рівень знань, повністю розкриває сутність поставленого запитання, відповіді логічні, аргументовані та іноді ілюструються прикладами з практики, економічна термінологія використовується правильно, допускаються лише окремі несуттєві неточності, висновки чіткі й обгрунтовані.

3 бали – студент демонструє достатній рівень знань, у цілому правильно відповідає на поставлене запитання, володіє основними поняттями та категоріями, виклад матеріалу логічний, але неповний, із неточностями та дрібними помилками, висновки сформульовані правильно, але не завжди глибоко та аргументовано.

2 бали – студент демонструє посередній рівень знань, у загальних рисах орієнтується в темі запитання, але матеріал подає поверхнево, відповіді неповні та потребують допоміжних

уточнень викладача, допускаються суттєві помилки у викладенні, висновки нечіткі й недостатньо обґрунтовані.
1 бал – студент демонструє низький рівень знань, не розуміє суті поставленого запитання, не володіє базовою економічною термінологією, не може відповісти навіть за допомогою викладача, допускає грубі змістові помилки та не здатен сформулювати елементарні висновки.

Критерії оцінювання самостійних робіт:
5 балів – студент демонструє відмінний рівень практичних умінь та навичок у розв'язуванні завдання, повністю володіє методикою його виконання, правильно й послідовно застосовує формули, дотримується усіх вимог щодо оформлення, логіка розв'язку є чіткою й завершеною, висновки сформульовані правильно, повно та обґрунтовано.
4 бали – студент демонструє високий рівень практичних умінь та навичок у розв'язуванні завдання, правильно застосовує методи й формули, дотримується логіки та послідовності виконання, оформлення в основному відповідає вимогам, висновки правильні й обґрунтовані, допускає поодинокі несуттєві неточності.
3 бали – студент демонструє достатній рівень практичних умінь та навичок у розв'язуванні завдання, володіє основними методами його виконання з правильним застосуванням формул, допускає несуттєві помилки та неточності, частково порушує логіку викладення, формулює загалом правильні, але не завжди повні висновки.
2 бали – студент демонструє посередній рівень практичних умінь та навичок у розв'язуванні завдання, частково володіє методикою його виконання, робить значні помилки при застосуванні формул, не завжди дотримується послідовності дій, формулює висновки поверхнево та не чітко обґрунтовує їх.
1 бал – студент демонструє низький рівень практичних умінь та навичок у розв'язуванні завдання, недостатньо володіє методикою його виконання, допускає суттєві помилки, демонструє нездатність застосувати набуті знання при розв'язуванні практичних завдань та формуванні висновків.

Критерії оцінювання тестових завдань:
Блок тестових завдань включає 10 запитань як відкритого, так і закритого типу з однією чи кількома правильними відповідями.
5 балів – студент правильно відповів на 9–10 запитань, що свідчить про відмінний рівень знань, повне та глибоке розуміння навчального матеріалу, вміння правильно й безпомилково застосовувати здобуті знання.
4 бали – студент правильно відповів на 7–8 запитань, що характеризує високий рівень знань, уміння орієнтуватися в основних поняттях і застосовувати матеріал у типових ситуаціях, при цьому можливі поодинокі неточності.
3 бали – студент правильно відповів на 5–6 запитань, що демонструє достатній рівень знань, розуміння основних положень теми, хоча залишаються помилки та неточності, які не дозволяють вважати знання глибокими.
2 бали – студент правильно відповів на 3–4 запитання, що свідчить про поверхневе засвоєння матеріалу, неповне розуміння суті теми та значні прогалини в знаннях.
1 бал – студент правильно відповів лише на 1–2 запитання, що свідчить про дуже низький рівень знань, відсутність розуміння навчального матеріалу та нездатність орієнтуватися в основних поняттях.

Критерії оцінювання модульних робіт:
Модульна контрольна робота оцінюється у 10 балів і складається з трьох завдань: перше – тлумачення економічних термінів (3 бала), друге–третє – розрахункові задачі по 3,5 бала кожна.
9–10 балів – контрольна робота виконана у повному обсязі, економічні терміни подані правильно та чітко, усі задачі розв'язані правильно з послідовними розрахунками та

поясненнями, наведені необхідні формули, висновки точні та обґрунтовані, оформлення охайне та відповідає вимогам.
7–8 балів – усі завдання виконані, означення термінів здебільшого правильні, але є окремі неточності чи неповнота, задачі розв'язані, проте містять незначні помилки в обчисленнях або поясненнях, логіка збережена, оформлення зрозуміле з дрібними недоліками.
5–6 балів – контрольна робота виконана частково, означення термінів подані з неточностями або неповні, у задачах наявні суттєві помилки чи пропущені окремі дії, розрахунки непослідовні, формули використовуються частково, висновки поверхневі, оформлення має недоліки.
0–4 бали – завдання виконані частково або зовсім нерозкриті, означення термінів неправильні чи відсутні, більшість задач нерозв'язані або містять грубі помилки, розрахунки нелогічні, висновки відсутні, оформлення не відповідає вимогам.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (доповідей)
13–15 балів – доповідь повністю відповідає заявленій темі, подана актуальна й цікава інформація, використано щонайменше три сучасні й достовірні джерела (наукові публікації, статистичні дані, періодика), матеріал логічно структурований, виклад послідовний і зрозумілий, мова грамотна, без суттєвих помилок, доповідь добре сприймається слухачами.
9–12 балів – доповідь загалом відповідає темі, інформація загалом цікава, але окремі аспекти розкрито поверхово або не зовсім послідовно; використано 1–2 джерела чи частково застарілі матеріали; структура в основному збережена, проте є незначні порушення логіки, можливі поодинокі мовні або стилістичні помилки.
5–8 балів – доповідь частково розкриває тему, значна частина аспектів нерозкрита або подана уривчасто; джерела обмежені або малозначущі, матеріал подано непослідовно, структура слабка; наявні помітні мовні та стилістичні помилки; інтерес для слухачів невисокий.
0–4 бали – тема розкрита фрагментарно або взагалі не розкрита; інформація малозначуща чи відсутня; джерела відсутні або не відповідають вимогам; структура й логіка викладу порушені; текст містить численні мовні помилки, рівень підготовки низький, доповідь не відповідає завданню

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (онлайн-курси)
13–15 балів – онлайн-курс пройдено повністю, подано сертифікат, прогрес за пройденим курсом становить 90-100 %, усі обов'язкові модулі й тести виконано коректно та своєчасно.
9–12 балів – онлайн-курс завершено з прогресом 70–89 %, сертифікат подано, більшість модулів виконана, можливі окремі пропуски чи незначні затримки у виконанні завдань.
5–8 балів – онлайн-курс завершено з прогресом 60–79 %, сертифікат або підтвердження про проходження курсу надано, частина модулів виконана з помилками або не завершена вчасно.
0–4 бали – онлайн-курс завершено з прогресом нижче 60 %, сертифікат відсутній, однак надано підтвердження про завершення більшої частини курсу, значна частина модулів не виконана, завдання подані із суттєвим запізненням або не завершені.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Бали	Зміст
90-100 відмінно	**Бездоганна підготовка в широкому контексті.** Здобувач виявляє глибокі, системні знання навчального матеріалу, вільно орієнтується в першоджерелах та додатковій літературі, демонструє творчий підхід, аналітичне мислення та здатність застосовувати набуті компетентності в нестандартних ситуаціях.
80-89 дуже добре	**Повні знання, міцні вміння.** Здобувач володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, впевнено застосовує практичні навички, вільно виконує передбачені програмою завдання, проте припускається несуттєвих неточностей або незначних помилок при викладенні окремих питань

70-79 добре	**Хороші знання та вміння.** Здобувач грамотно та по суті викладає матеріал, демонструє достатній рівень засвоєння практичних навичок, але припускається деяких неточностей у формулюваннях або має невеликі труднощі під час самостійного виконання складних завдань.
65-69 задовільно	**Задовільні знання, стереотипні вміння.** Здобувач знає основний навчальний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання, вирішує завдання за готовим алгоритмом (шаблоном), проте має прогалини в деталях та припускається помилок при самостійних висновках.
60-64 достатньо	**Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах.** Здобувач демонструє засвоєння лише базового рівня матеріалу, спроможний виконувати лише найпростіші завдання в стандартних (знайомих) умовах під керівництвом викладача.
35-59 незадовільно	**Слабкі знання, відсутність вмінь.** Здобувач володіє лише фрагментарними знаннями, не здатний системно викласти матеріал чи застосувати вміння на практиці. Потрібне повторне складання (перескладання) для досягнення мінімального рівня.
1-34 незадовільно	**Необхідний повторний курс.** Здобувач демонструє повну відсутність необхідних знань та вмінь, що унеможливлює складання заборгованості без повторного вивчення навчальної дисципліни

Список рекомендованих джерел

1. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: навчальний посібник під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Житомирська політехніка, 2023. 280 с.
2. Гонтарева І.В. Підприємництво: підручник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. 392 с.
3. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
4. Доброва Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
5. Дученко М.М., Шевчук О. А. Бізнес-етика: конспект лекцій: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 56 с.
6. Економіка та організація підприємницької діяльності: навчальний посібник. Н. В. Сментина та ін. Одес. нац. екон. ун-т. Київ: Гуляєва В. М., 2019. 320 с.
7. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. 2021. 108с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/04/19/ Osnovy%20pidpryyemnytstva.pdf
8. Основи підприємництва: підручник . Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
9. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес культури: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 168 с.
10. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури: навчальний посібник Київ: «Центр навчальної літератури», 2019. 168 с.
11. Підприємництво: навч. посіб. / за заг. ред. Г. І. Купалової. Київ : «Київський університет», 2022. 376 с.
12. Плетос С.В. Підприємницька діяльність: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2021. 121 с.
13. Поліщук С.В., Кавтиш О.П., Основи підприємницької діяльності: навч. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємства». КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 153 с.

14. Почати бізнес. Навчальна платформа для підприємців – проєкт реалізується у межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки уряду Польщі URL: https://startbusiness.com.ua
15. Сотник І. М., Таранюк Л. М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572с.
16. Тягунова Н. М. Підприємництво та бізнес-культура: кредитно-модульний курс : навч. посіб. / Н. М. Тягунова, О. А. Спориш, Л. В. Київ : ЦУЛ, 2024. 118 с.
17. Цибань А.О. Кризовий менеджмент в умовах воєнного стану. // Міждисциплінарні дослідження науки XXI ст. II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція молодих учених та студентів. (Київ, 1 грудня 2022 р.). Київ: Департамент поліграфії Університет економіки та права «КРОК», 2022. С. 110-113
18. Шкурат І, Різниченко О, Олейнікова С. Посібник з підприємництва та розвитку бізнес-навичок. Експертна група консалтингової компанії «Synergy Development Consulting» за сприяння Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні в межах проєкту «Трансформаційне відновлення задля безпеки людей в Україні» за фінансової підтримки Уряду Японії. 2026 URL: https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/posibnyk-z-pidpryyemnytstva-ta-rozvytku-biznes-navychok

Нормативно-правові документи

1. Податковий кодекс України: Закон України № 2755-VI від 02.12.2010р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text
2. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15.05.2003 № 755-IУ URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15
3. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 № 4196-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#n2
4. Про підприємництво: Закон України № 698-XII від 07.02.1991р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text
5. Цивільний кодекс України: Закон України № 435-IV від 16.01.2003р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text

Інтернет ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: https://tax.gov.ua/
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: https://www.kmu.gov.ua.
4. Офіційний сайт Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України URL: https://me.gov.ua/?lang=uk-UA
5. Офіційний сайт національного проекту «Дія. Бізнес» URL: https://business.diia.gov.ua/